

PRZYROWNAWAĆ (30) *vb impf*

o jasne; w *inf* -na- *Mącz* (2), -nã- (1) *RejZwierz*; drugie a jasne; w pozostałych formach -nã-, [-na-].
inf przyrównawać (3). ◊ *praes 1 sg* przyrównawam (9). ◊ *2 sg* przyrównawasz (1). ◊ *3 sg* przyrównawą (15). ◊ [3 *pl* przyrównawają.] ◊ *praet 3 sg m* przyrównawiał (1). ◊ [3 *pl m pers* przyrównawali.] ◊ *part praes act* przyrównawając (1).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. Zestawiać dla wykazania różnic i podobieństw; *aequiparare, apparare, coaptare, comparare, componere, conferre Mącz* [kogo, co] (8) :

przyrównawać komu (1): *Conferre, id est, Comparare, Dicimus autem confero te isti, et cum isto* Iemu cie przyrównawam. *Mącz* 122d.

przyrównawać ku komu, ku czemu (5): *Comparo te illi, vel cum illo, Prizirownawam cie ku niemu/ albo s nim. Mącz* 62a; *Comparete, Prizirownawáyac yedno ku drugiemu. Mącz* 280a; *Componere, etiam pro comparare, [...]* Sic parvis componere magna solebam, Tákem był zwykł przyrównawác máłe ku wielkim. *Mącz* 310b, 280a [2 r.].

przyrównawać z kim, z czym (3): *Coapto, Yedno s drugim przyrównawam. Mącz* 13a, 62a [2 r.].

2. Wykazywać podobieństwo, uznawać za podobne [w tym: kogo, co (17)] (18) : A ták tu nadobnie przyrównawa á przezywá zyemyą ípułthofszálą/ która nie ma żywych wod/ kędy nie máłz prawdziwey chwały/ á száfowania prawdziwych słow Pańskich. *LubPs P.*

przyrównawać do czego (1): A táká Wolność íełt íákoby napoy íáki/ ktorego wízyfcy náder bárzo prágniećie. (*marg*) Wolność zbytnią do nápoiuy przyrównawa. (-) *GórnRozm D4.*

przyrównawać komu, czemu (12): *PatKaz II 27v; KromRozm I M2v; KromRozm III C7v; A ták nadobnie ten Pfalm przyrównawa máćicy winney narod żydowłki/ który sóbye Pan wywiodłszy z Egiptu/ raczył wízczyć w zyemi Kánaán przez słowo słwoye. LubPs S3, P5 marg, dd2v; Podrąbią lás iego/ mowi Pan: ábowiem im liczby niemałz/ bo ich mnoftwo więczłze niż szarańczej/ y liczby im nie będzie. (marg) To íełt wygubią woýłko Egiptłkie ktore tu przyrównawa láfowi. (-) BibRadz Ier 46/23; RejPos 164v, 175v; RejPosRozpr b4v; Skąd znác/ íáko miłe y wdzięczne są Pánu Bogu wczynki dobre wiernych/ gdyż ie Apoštoł przyrównawa ofierze/ która íełt nawięłsza służbá/ która może być Bogu wyrządzona. WujNT 566; [Alie theze słowa Pańskie były trudne ku wyrozumenyju: tak Yze o nych Ps: XXVII: mowý: prorok: przyrównawayacz ýe cziemnym oblokom: mowíadz, Cziemne obloki ddzawe pod nyebem na powietrzu ArgWykład 125, 123; Duchá Ś. w piśmie świętym częstokróć wodzie przyrównawają, iż, jako woda wszytkę plugawość obmywa z ciała człowieczego Kaz 27; LorichKosz 175v (Linde s.v. przyrównac); dla tego też [Dawid] młodzież/ albo dzieci ktore lię miály národzić rośie przyrównawa/ że lię iych miály námnożyć nád obyczay BudArt D3v]. Cf *przyrównawać komu w czym.**

przyrównawać komu w czym (1): Co okázác raczył w onym pogáńłkim łotrze/ zá máłuczkiem wznániem iego [...]: á przed tym y ná oney pogáńce płáčłiwey niewiałtce/ którą iuż nákoniec y płu przyrównawáł w pirwłzey niewierze íey/ iż íą przedfię przyiáł do miłofierdzya słwego świętego. *RejPos* 300.

przyrównawać ku komu, ku czemu (5): Tu prorok nárzeka ná ludzi którzy nic niedbáią o bogá tylko wmożnościach á wpyłie fwey położyli nádzieię fwoię á przyrównawa myłl ich ku myłli bydlęcey *RejPs* 106; (*nagł*) Theodozius Rzymłki. (-) TEgo gdy áż pod niebo pochlebca wychwalał/ Ten długo cícho milcząc/ ná wżytko przyzwalał. Aż go potym ku Bogu począł przyrównawác/ A ten mu śćirpieć nie mógł/ łkoro iął domawiać *RejZwierz* 16v; Przyrównawa Ieruzálem ku gáłázce winney/ która gdy iełt płodną y wino fwoie podawa/ wdźięczna iełt y pożyteczna człowiekowi/ á zálie gdy od máćice iełt wyciętá y wyfchlá/ nie máłz żadne⁸⁰ drewná nıkczemnieyżzego nád nię *BibRadz Ez* 15 *arg*; A on ią [*Pan żonę pocziwą*] przeżywa winną máćicą/ okrałá domu mężá fwoiego [...]. Też zálie onę złą á fwowolną á która chodzi wedle myłli fwey [...]/ mogłáby fie włtráżyć onych łzpetnych przezwiłk y obietnic iego/ gdiż ią przyrównawa lwowi/ łmokowi/ iáłzczorce/ á ná koniec ku świni która nośi złoty pierłcień w nozdrzach fwoich *RejPos* 175v, 63; [*BielKron* 1551 10].

3. *Czynić podobnym* (1) : Adsimilo seu Assimilo, Przirownawam/ pripodobnawam [!]. *Mącz* 394a.

4. *Stawiać na równi* (3) : AEquiparo, Przirownawam/ zrownawam/ przikłádam yedno ku drugiemu. Nemo est qui eum factis aequiparare queat, Nie yełt żaden któryby s nim mógl porównác. *Mącz* 280a, 4c.

przyrównawać kogo do kogo (1): kulząc go [*Krezus Solona*] w mądrości łpytał vkazawłzy mu łkárby fwoie/ znałli kogo kiedy ná fwiecie bogáłżzego á łzczęłzliwłżzego nád mię. Rzekł Solon/ wiem dofyc w Grecyey bogátych y fortunnych/ którzy po łobie zołtáwili łyny mądre y bogáctwá wielkie. Krezus z gniewu rzekł/ przyrównawáł mię do prołtych kłiążąt. *BielKron* 112.

Synonimy: 2. *przypodobawać*; 3. *przypodobnawać*.

Formacje współrdzenne cf ROWNAĆ.

Cf **PRZYROWNAWAJĄCY, PRZYROWNAWANIE, PRZYROWNAWANY**